

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
และประพฤติมิชอบ
(Fraud Risk Assessment)
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖

เทศบาลตำบลวังม่วง
อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี

คำนำ

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสภาพเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี เป็นความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน เป็นปัจจัยที่ทำให้หน่วยงานของรัฐต้องเผชิญกับเหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริต ซึ่งหากเกิดขึ้นแล้วจะส่งผลกระทบต่อหน่วยงาน และบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้อง การแก้ไขปัญหาคือการทุจริตที่ยั่งยืน จึงเป็นหน้าที่ของพนักงาน และผู้บริหารทุกคนในองค์กรที่ร่วมกันต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพตุมิชอบ และการบริหารจัดการความเสี่ยง จึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะช่วยให้หน่วยงานวางแผน และจัดการเหตุการณ์ด้านลบที่อาจเกิดขึ้น

เทศบาลตำบลวังม่วง ตระหนักถึงความสำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยง จึงได้จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลวังม่วง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ฉบับนี้ เพื่อป้องกันความผิดพลาด ความเสียหาย และความสูญเสียที่เกิดขึ้นกับภารกิจงานขององค์กรในอนาคต ซึ่งเป็นการระดมความคิดเห็นร่วมกันระหว่างผู้บริหารและผู้บังคับบัญชา ตามกรอบการประเมินความทุจริต ๓ ด้าน คือ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับกาพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ เพื่อประโยชน์แก่ผู้ปฏิบัติงาน และนำไปใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานด้านบริหารความเสี่ยงให้เกิดผลสำเร็จ จะทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบรรลุเป้าหมายการดำเนินงานขององค์กรต่อไป

เทศบาลตำบลวังม่วง

ความหมายความเสี่ยงการทุจริต

ความเสี่ยงทางทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่ก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมหรือการรับสินบน

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เพื่อให้หน่วยงานมีมาตรการ ระบบ หรือ แนวทาง ในบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

ขอบเขตความเสี่ยงการทุจริต

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน

๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับภาระงานด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต หรือตามกฎระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘)

๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากร

ภาครัฐ

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๙ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การระบุความเสี่ยง
๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง
๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง
๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง
๕. แผนบริหารความเสี่ยง
๖. การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง
๗. จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง
๘. การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง
๙. การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของเทศบาลตำบลวังม่วง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

การระบุความเสี่ยง (Risk Identification) ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต

๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่

๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการ ทรัพยากร

ภาครัฐ

๑. ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknow Factor)

ระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงที่มีความเสี่ยงการทุจริต

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยง	
	Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknow Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
<u>การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว</u> - การนำรถยนต์ส่วนบุคคลไปใช้เพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว - การขอใช้รถยนต์ส่วนบุคคลไม่ถูกต้องตามขั้นตอน		✓
<u>การรับของขวัญทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่น</u> - การเรียกรับของขวัญและของกำนัล หรือผลประโยชน์จากผู้ ที่มาขอใช้บริการจากหน่วยงาน เพื่อแลกกับการให้บริการของ เจ้าหน้าที่ - การรับของขวัญหรือทรัพย์สิน แม้จะเป็นการรับในโอกาสที่ เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรม หรือให้กัน ตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคมอย่างไรก็ตามอาจทำ บุคคลภายนอกเข้าใจผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้		✓
<u>การเบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ</u> - การเบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก เป็นต้น		✓

๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามรายสีไฟจราจร มีรายละเอียด ดังนี้

	สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ
	สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติ ควบคุมดูแลได้
	สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงาน ตามหน้าที่ปกติ
	สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกคนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ ชัดเจน ไม่สามารถ กำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
<u>๑. การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว</u> - การนำรถยนต์ส่วนบุคคลไปใช้เพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว - การขอใช้รถยนต์ส่วนบุคคลไม่ถูกต้องตามขั้นตอน		✓		
<u>๒. การรับของขวัญทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่น</u> - การเรียกรับของขวัญและของกำนัล หรือผลประโยชน์จากผู้ที่มาขอใช้บริการจากหน่วยงาน เพื่อแลกกับการให้บริการของเจ้าหน้าที่ - การรับของขวัญหรือทรัพย์สิน แม้จะเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรม หรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคมอย่างไรก็ตามอาจทำบุคคลภายนอกเข้าใจผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้		✓		
<u>๓. การเบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ</u> - การเบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก เป็นต้น		✓		

๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ ๓ หมายถึง ขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง

ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตที่ไม่สูงมาก

ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ ๓ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่ายทางการเงิน ในระดับที่รุนแรง

ระดับ ๒ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่ายทางการเงิน ในระดับที่ไม่รุนแรง

ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวมจำเป็น X รุนแรง
<u>๑. การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว</u> - การนำรถยนต์ส่วนกลางไปใช้เพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว - การขอใช้รถยนต์ส่วนกลางไม่ถูกต้องตามขั้นตอน	๒	๒	๔
<u>๒. การรับของขวัญทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่น</u> - การเรียกรับของขวัญและของกำนัล หรือผลประโยชน์จากผู้ที่มาขอใช้บริการจากหน่วยงาน เพื่อแลกกับการให้บริการของเจ้าหน้าที่ - การรับของขวัญหรือทรัพย์สิน แม้จะเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรม หรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคม อย่างไรก็ตามอาจทำบุคคลภายนอกเข้าใจผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้	๒	๓	๖
<u>๓. การเบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ</u> - การเบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก เป็นต้น	๒	๓	๖

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD
๑. การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว - การนำรถยนต์ส่วนบุคคลไปใช้เพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว - การขอใช้รถยนต์ส่วนบุคคลไม่ถูกต้องตามขั้นตอน	๒	
๒. การรับของขวัญทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่น - การเรียกรับของขวัญและของกำนัล หรือผลประโยชน์จากผู้ที่มาขอใช้บริการจากหน่วยงาน เพื่อแลกกับการให้บริการของเจ้าหน้าที่ - การรับของขวัญหรือทรัพย์สิน แม้จะเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรม หรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคมอย่างไรก็ตามอาจทำบุคคลภายนอกเข้าใจผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้	๒	
๓. การเบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ - การเบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก เป็นต้น	๒	

ตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
๑. การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว - การนำรถยนต์ส่วนบุคคลไปใช้เพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว - การขอใช้รถยนต์ส่วนบุคคลไม่ถูกต้องตามขั้นตอน		✓	
๒. การรับของขวัญทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่น - การเรียกรับของขวัญและของกำนัล หรือผลประโยชน์จากผู้ที่มาขอใช้บริการจากหน่วยงาน เพื่อแลกกับการให้บริการของเจ้าหน้าที่ - การรับของขวัญหรือทรัพย์สิน แม้จะเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรม หรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคมอย่างไรก็ตามอาจทำบุคคลภายนอกเข้าใจผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้			✓
๓. การเบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ - การเบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก เป็นต้น			✓

๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)

ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต แบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กร ไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กร และยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

๔.๑ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการ จัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
๑. การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว - การนำรถยนต์ส่วนกลางไปใช้เพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว - การขอใช้รถยนต์ส่วนกลางไม่ถูกต้องตามขั้นตอน	ดี		✓	
๒. การรับของขวัญทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่น - การเรียกรับของขวัญและของกำนัล หรือผลประโยชน์จากผู้ที่มาขอใช้บริการจากหน่วยงาน เพื่อแลกกับการให้บริการของเจ้าหน้าที่ - การรับของขวัญหรือทรัพย์สิน แม้จะเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม หรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคมอย่างไรก็ตามอาจทำบุคคลภายนอกเข้าใจผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้	พอใช้		✓	
๓. การเบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ - การเบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก เป็นต้น	ดี		✓	

๕. ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
<p><u>๑. การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว</u></p> <ul style="list-style-type: none">- การนำรถยนต์ส่วนกลางไปใช้เพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว- การขอใช้รถยนต์ส่วนกลางไม่ถูกต้องตามขั้นตอน	<ol style="list-style-type: none">๑. ต้องมีการจัดอบรมเกี่ยวกับขั้นตอนการนำทรัพย์สินของส่วนราชการไปใช้ให้ถูกต้อง๒. ต้องมีการกำหนดบทลงโทษ หรือมาตรการที่บังคับใช้แก่เจ้าหน้าที่ที่กระทำความผิด
<p><u>๒. การรับของขวัญทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่น</u></p> <ul style="list-style-type: none">- การเรียกรับของขวัญและของกำนัล หรือผลประโยชน์จากผู้ที่มาขอใช้บริการจากหน่วยงาน เพื่อแลกกับการให้บริการของเจ้าหน้าที่- การรับของขวัญหรือทรัพย์สิน แม้จะเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม หรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคม อย่างไรก็ตามอาจทำบุคคลภายนอกเข้าใจผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้	<ol style="list-style-type: none">๑. เจ้าหน้าที่ต้องดำเนินตามหลักนโยบายไม่รับของขวัญ No Gift policy๒. เจ้าหน้าที่ต้องไม่รับของขวัญหรือของกำนัล หรือประโยชน์อื่นใดเพื่อแลกกับการให้บริการประชาชน๓. ต้องมีการจัดอบรม ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมด้านกฎหมาย ความรู้เกี่ยวกับด้านวินัยในการปฏิบัติหน้าที่แก่พนักงานทุกคน
<p><u>๓. การเบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ</u></p> <ul style="list-style-type: none">- การเบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก เป็นต้น	<ol style="list-style-type: none">๑. ต้องมีการจัดอบรม ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมด้านกฎหมาย ความรู้เกี่ยวกับด้านวินัยในการปฏิบัติหน้าที่แก่พนักงานทุกคน๒. ต้องมีการตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินราชการทุกครั้งที่มีการเบิกจ่าย เป็นการป้องกันการเอื้อผลประโยชน์แก่บุคคลบางกลุ่ม